

# Zaak T-369/00

## Département du Loiret tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen

„Beroep tot nietigverklaring — Staatssteun — Verordening (EG)  
nr. 659/1999 — Artikel 15 — Verjaringstermijn —  
Terugvordering van steun — Stuitingshandeling”

Arrest van het Gerecht (Vijfde kamer — uitgebreid) van 10 april 2003 . . II-1793

### Samenvatting van het arrest

1. *Steunmaatregelen van de staten — Administratieve procedure — Verordening nr. 659/1999 — Verjaring ter zake van terugvordering van onrechtmatige steun — Toepassing op vóór inwerkingtreding van verordening toegekende steun (Verordening nr. 659/1999 van de Raad, art. 15)*

2. *Steunmaatregelen van de staten — Administratieve procedure — Te lange duur — Beoordeling tegen achtergrond van datum waarop Commissie kennis kreeg van toekenning van steun*
  3. *Steunmaatregelen van de staten — Voorgenomen steunmaatregelen — Geen aanmelding door betrokken lidstaat — Gewettigd vertrouwen bij lokale overheid die steun heeft toegekend — Geen*  
(Art. 87 EG en 88 EG)
  4. *Steunmaatregelen van de staten — Terugvordering van onwettige steun — Tot lidstaat gericht verzoek om inlichtingen over steun die onrechtmatig kan zijn verleend — Gevolg — Stuiting van verjaringstermijn van artikel 15 van verordening nr. 659/1999*  
(Verordening nr. 659/1999 van de Raad, art. 2, lid 2, 5, leden 1 en 2, 10, lid 2, en 15)
  5. *Steunmaatregelen van de staten — Terugvordering van onwettige steun — Verjaringstermijn van 10 jaar van artikel 15 van verordening nr. 659/1999 — Toepassing op zowel betrokken lidstaat als begunstigde en derden — Stuiting van verjaring door verzoek om inlichtingen waarvan begunstigde niet op hoogte was — Geen invloed*  
(Art. 88, lid 2, EG; verordening nr. 659/1999 van de Raad, art. 15)
1. Verordening nr. 659/1999 tot vaststelling van nadere bepalingen voor de toepassing van artikel 88 EG is een procedureverordening en als zodanig van toepassing op alle ten tijde van de inwerkingtreding ervan bij de Commissie aanhangige administratieve procedures inzake staatssteun.

genomen, ook indien de steun vóór deze datum is verleend.

(cf. punten 50-51)

Aangezien artikel 15 van deze verordening, dat een verjaringstermijn voor de terugvordering van onrechtmatige steun vaststelt, geen overgangsbepaling over de toepassing ervan in de tijd bevat, is het toepasselijk op elke maatregel tot definitieve terugvordering van steun die na de datum van inwerkingtreding van de verordening wordt

2. Bij het onderzoek van de vraag of een administratieve procedure inzake een litigieuze staatssteun te lang duurt, is het tijdsverloop tussen de datum van toekenning van de betrokken steun en de datum van vaststelling van een beschikking van de Commissie waarbij terugvordering van de steun wordt

gelast, niet van belang. Uitgegaan moet worden van de datum waarop de Commissie kennis kreeg van de toekenning van de betrokken steun.

hiervan geen verwijt worden gemaakt. Iedere andere beslissing zou in de weg staan aan of een ongerechtvaardigde belemmering vormen van de vervulling van de taak van de Commissie, te waken over de naleving van de artikelen 87 EG en 88 EG.

(cf. punt 56)

(cf. punt 58)

3. Artikel 88, lid 3, EG legt de betrokken lidstaat een verplichting op om elk voornemen tot invoering of wijziging van steunmaatregelen aan te melden.

Aangezien de steunontvanger, behoudens uitzonderlijke omstandigheden, zich slechts op een gewettigd vertrouwen in de regelmatigheid van een steunmaatregel kan beroepen wanneer deze met inachtneming van artikel 88 EG is verleend, en een zorgvuldige marktdeelnemer normaal gesproken in staat moet worden geacht zich ervan te vergewissen of deze procedure is nageleefd, kunnen ook alle derden, waaronder territoriale lichamen, zich niet beroepen op een dergelijk gewettigd vertrouwen, of de Commissie verwijten dat de administratieve procedure inzake niet-aangemelde steun hoofdzakelijk plaatsvindt tussen deze laatste en de betrokken lidstaat. Wanneer de centrale overheid van een lidstaat haar meldingsplicht niet is nagekomen ten nadele van de territoriale lichamen of de ontvanger van de door hen verleende steun, is dit een intern probleem tussen de partijen en kan de Commissie

4. Artikel 10, lid 2, van verordening nr. 659/1999 staat, evenals artikel 15 van deze verordening, in hoofdstuk III inzake de procedure betreffende bestaande onrechtmatige staatssteun. Volgens artikel 10, lid 2, verzoekt de Commissie de betrokken lidstaat om informatie. Uit dit artikel juncto de artikelen 2, lid 2, en 5, leden 1 en 2, van deze verordening blijkt dat het de betrokken lidstaat een onmiddellijke verplichting oplegt om de Commissie desgevraagd alle nodige informatie te verstrekken. Met de toezending van een informatieverzoek informeert de Commissie de lidstaat namelijk dat zij over informatie betreffende een eventueel onrechtmatige steun beschikt en dat deze steun in voorkomend geval zal moeten worden terugbetaald.

Het feit dat het een eenvoudig informatieverzoek betreft, brengt derhalve

niet mee dat het het rechtsgevolg zou missen van een maatregel die de verjaring van artikel 15 van verordening nr. 659/1999 kan stuiten.

(cf. punten 81-82)

5. Aangezien de procedure van artikel 88, lid 2, EG hoofdzakelijk plaatsvindt tussen de Commissie en de betrokken lidstaat is de uniforme verjaringstermijn van tien jaar van artikel 15 van verordening nr. 659/1999 voor de terugvordering van onrechtmatige steun gelijkelijk van toepassing op de betrokken lidstaat, de steunontvanger en derden.

Aangezien de Commissie niet verplicht is om vóór de inleiding van de administratieve procedure de potentiële belanghebbenden, waaronder de steunontvanger, de maatregelen mee te delen die zij tegen een onrechtmatige steun neemt, heeft het feit alleen dat genoemde begunstigde niet op de hoogte was van informatieverzoeken die de Commissie aan de Franse autoriteiten heeft gericht, niet tot gevolg dat zij rechtsgevolg jegens hem missen, met name waar het de stuiting van de reeds genoemde verjaringstermijn betreft.

(cf. punten 83-85)